

## Case: Udvikling af landdistrikter og øget konkurrencevirksomhed

# Sociale købmænd holder liv i landdistrikter

**Små butikker rundt om i landet lukker, men i Nordjylland kører to købmænd videre som socialøkonomiske virksomheder.**

Borgerne i Bonderup og Hjortdal i Nordjylland ville ikke bare acceptere, at deres lokale købmænd lukkede. De organiserede sig og fik genåbnet butikkerne som andelsejede socialøkonomiske virksomheder – Hjortdal Købmand og Torvekøbmanden i Bonderup.

De ansatte i de to købmændsbutikker er bl.a. borgere med psykiske lidelser.

En udfordring for driften er dog at få varer til favorable priser. Butikkerne har en relativt lille omsætning, og derfor kan de ikke få en prisaf tale med grossisterne, der gør, at udsalgspriserne hos købmændene kan matche priserne i supermarkederne.

## Svær konkurrencesituation

*"Vores udfordring er helt enkelt, hvordan vi får tjent penge,"* siger Tine Bilgram, formand for Hjortdal Købmand.

Derfor var målet at finde en grossist, som ville indgå en indkøbsaftale med købmændene.

De to købmænd slog sig derfor sammen med Kooperationen, der er eksperter i at udvikle socialøkonomiske virksomheder. Og det var en meget hård nød at knække.

*"Vi må konstatere, at det har været meget svært at få csr-tanken igennem til grossistledet. Vi har haft mange gode dialoger, men ét problem, vi er stødt på, når vi fx har talt med Coop, er, at Coop selv har små Lokalbrugser i de to købmænds områder,"* siger Anne Worning.

Hun er tidligere projektleder for Kooperationen, hvor hun har stået for at forhandle indkøbsaftalen for de to købmænd.

I sidste ende lykkedes det at lave en indkøbsaftale med grossisten BFI, som ifølge Tine Bilgram betyder, at Hjortdal Købmand kan køre videre.

## Indkøbsforening for socialøkonomi

En alternativ model, som kraftigt blev overvejet, var en indkøbsforening for sociale købmænd.

*"Jeg foreslog en ordning, hvor forskellige butikker går sammen og køber ind gennem en forening. Foruden de to købmænd i Nordjylland ved jeg, at der også er en butik i Midtjylland, som kan have glæde ved at være med i en sådan forening,"* siger Anne Worning.

Med den nye aftale kan købmanden i Hjortdal godt løbe rundt, og ifølge Tine Bilgram overvejer man nu også at udvide repetoiret med nethandel af købmændsvarer.

*"Vi vil gerne udvide med tiden, for vi kan se, at vi er gode til at samle mennesker op, som har det rigtig skidt, og få dem videre i uddannelse,"* siger Tine Bilgram.

Også Rasmus Højen, projektleder hos Råd & Dåd, der driver Torvekøbmanden, er tilfreds med samarbejdet med Hjortdal-købmanden og Kooperationen.

*"Vi har udvidet vores fælles netværk, og Kooperationen har hjulpet os til at blive lidt skarpere på forretningen,"* siger han.

## Fakta:

- Hjortdal Købmand genåbnede som et socialøkonomisk andelsselskab i 2013.
- Købmændsbutikken er desuden en virksomhed for ca. 20 psykisk sårbare unge. Desuden er to ansat i fleksjob.
- Torvekøbmanden i Bonderup er en socialøkonomisk virksomhed, der drives af organisationen Råd & Dåd.
- Råd & Dåd står også bag det prisvindende Skovsgård Hotel, og Torvekøbmanden drives efter samme model.
- De ansatte er typisk udviklingshæmmede eller fra andre udsatte grupper, men ved at udfylde et job er det tanken at udviske handicapbegrebet og i stedet fokusere på den enkeltes ressourcer
- Kooperationen er en interesseorganisation, som arbejder for bedre vilkår til socialøkonomiske virksomheder.

## Gode råd fra Hjortdal Købmand, Torvekøbmanden og Kooperationen !

- Brug socialøkonomiske virksomheder til at tænke nyt i landdistrikter.
- Socialøkonomiske virksomheder inden for samme branche kan hjælpe hinanden.
- Overvej om socialøkonomiske virksomheder kan gå sammen i indkøbsforeninger.
- Få hjælp til din forretningside fra en sparringspartner udefra.

Model: Udvikling af landdistrikter og øget konkurrencevirksomhed



” Vores udfordring er helt enkelt, hvordan vi får tjent penge.

Tine Bilgram, formand, Hjortdal Købmand

Rådgivning fra:



VÆRDI:

- Erfaring og vidensopsamling i forbindelse med rådgivningen om bedre vilkår til socialøkonomiske virksomheder.

LANDSBYUDVIKLING